

DRÁMAPEDAGÓGIA ÉS DRÁMAJÁTÉK-VEZETŐ SZAKIRÁNYÚ TOVÁBBKÉPZÉSI SZAK

ZÁRÓVIZSGA TÉTELSOR

2023-2024.

1. Mi a dráma?

Milyen dráma-meghatározási és körülírási kísérleteket ismer? Mutassa be és jellemezze ezeket művelődéstörténeti és pedagógiai szempontból!

a) A drámai műnem sajátosságai.

b) A vizualitás a színpadon. Elemezze az adott jelenet vizuális megvalósítását.

2. A magyarországi drámapedagógia hazai és nemzetközi előzményei, kialakulásának és fejlődésének története, „naiv” és „tudatos” időszakának legfontosabb jellemzői

a) A színházművészet, mint összművészet!

b) Ismertessen/mutasson be öt csoportépítő gyakorlatot!

3. Mit jelent a színház, illetve a színházi kultúra fogalma? Jellemezze a dráma, a színház és az előadás fogalmak összefüggéseit! Színházi műfajok.

a) Válasszon egy színházi műfajt, amit részletesen bemutat.

b) Ismertessen/mutasson be koncentrációt segítő gyakorlatot!

4. Beszéljen a színházlátogatás előkészítéséről, ismertessen egy közelmúltban látott színházi előadást a hatáselemzés – előadás-elemzés tanult szabályainak megfelelően!

a) Az ókori színház és dráma, s ennek hatása a jelen kor színházára!

b) Ismertessen/mutasson be öt bizalomjátékot!

5. Színházi formák a tanítási drámában. (fókusz, metafora, feszültség, rítus, kontraszt, szimbolikus tárgyak, idő, tér és szerep)

a) A dráma szerkezeti felépítése, dramaturgiai és színházelméleti alapfogalmak.

b) Ismertessen/mutasson be öt érzékelés segítő gyakorlatot!

6. Ismertesse a drámajátékok, gyakorlatok rendszerét, csoportosítását, példákkal bemutatva!

a) Brecht színháza és drámái.

b) A maszk, báb szerepe egy előadásban. Mutasson be egy jelenetet bábbal, vagy maszkkal.

7. A tanítási dráma tervezésének folyamata. A tárgyalás és az egyeztetés fázisai, formái!

a) A középkori Európa színháza és drámája.

b) Ismertessen/mutasson be öt kapcsolatteremtő játékot!

8. Ismertesse a Jonathan Neelands által rendszerezett konvenciókat, s hozzon fel példát is rájuk!

a) A modern polgári dráma és színház.

b) Játék tárgyakkal. Az adott tárgyakkal készítsen egy etűdöt!

9. Sorolja fel a drámajáték-vezetés alapelveit! Rendszerezze és értelmezze a közöttük levő összefüggések szerint!

a) A magyar dráma kiemelkedő korszakai, személyiségei.

b) Az adott címre készítsen egy állókép sorozatot, amely 5 különböző képből áll!

10. A drámapedagógus feladatai az oktatási, nevelési intézményben. (Előadások látogatása, meghívása. Ismertesse a folyamatot: kiválasztás, előadás előkészítését, szerkezetét, menetét stb.)

a) A magyar színháztörténet kiemelkedő, színházteremtő személyiségei.

b) Nézze meg az adott jelenetet és elemezze az előadás elemzés módszerével!

11. A drámatanár személyisége! Milyen szerepeket tölt be a drámatanár drámaórán? A tanári szerepbelépés célja, formái.

a) Bolton rendszere.

b) Shakespeare írói eszközeinek bemutatása egy választott jelenet elemzésével. (jelenetépítés, jellemzés, instrukciók, nyelvi jellemzés stb).

12. A rendező. Milyen helyet foglal el a színházi alkotás hierarchiájában? Mit nevezünk rendezésnek? Beszéljen a rendezés kialakulásának történetéről!

a) Csehov írói eszközeinek bemutatása egy választott jelenet elemzésével. (jelenetépítés, jellemzés, instrukciók, nyelvi jellemzés stb).

b) A színházi szakmák bemutatása (egy etűd keretében)!

13. Mit nevezünk színházi nevelésnek? Milyen területei vannak?

a) Jellemezze a TIE, az osztálytermi színház, a többlépcsős színházi előadás fogalmait!

b) Készítsen a szülők számára egy előadásajánlót olyan produkcióhoz, amelyet csoportjával meg szeretne tekinteni.

14. Beszéljen a közelmúlt, vagy a kortárs magyar színházi élet egy kiemelkedő személyiségéről és előadásáról! (lehet író, színész, rendező, tervező, zeneszerző, koreográfus)

a) Mutassa be a magyarországi színházak rendszerét (műfajok, társulati összetétel, támogatás, stb.)!

b) Moliere írói eszközeinek bemutatása egy választott jelenet elemzésével. (jelenetépítés, jellemzés, instrukciók, nyelvi jellemzés stb)

Kötelező irodalom:

Bécsy Tamás: *Mi a dráma?* Béda Books Kiadó, 2002. ISBN: 9789638623669

Bolton: *A tanítási dráma elmélete*, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1993. ISBN: 963845704X

Cziboly Ádám (szerk.) *Színházi nevelési és színházpedagógiai kézikönyv*, 2017. InSite Drama, Budapest ISBN: 978-963-12-9754-6 https://www.szinhazineveles.hu/wp-content/uploads/2018/01/Szinped_Prog_Final_6.pdf

Cziboly Ádám-Betlenfalvy Ádám: *Színházi nevelési programok kézikönyve*, InSite Drama, 2017. Budapest L'Harmattan Kiadó 2013. ISBN 978-963-236-738-5

Anton Pavlovics Csehov: *Négy színmű*. Európa, Budapest, 1988. ISBN: 9630747391

Deres Kornélia – Herczog Noémi (szerk.): *Színház és társadalom*. Budapest, JAK+PRAE.HU, 2018. ISBN 978-615-5070-61-7

Gabnai Katalin: *Drámajátékok*, HELIKON KIADÓ KFT. 2011. Budapest, ISBN 9789632272597

Gajdó Tamás (szerk.) *Magyar Színháztörténet II. 1873-1920*. 2001 Országos Színháztörténeti Múzeum és Intézet, Budapest ISBN: 963547363X

Gajdó Tamás – Bécsy Tamás – Székely György (szerk.) *Magyar Színháztörténet III. 1920-1949*. 2005 Magyar Könyvklub, Budapest, ISBN 9635492414

Golden Dániel (szerk.) *A színjáték pedagógiája* Színház-és Filmművészeti Egyetem Budapest, 2019. ISBN: 978-615-5791-04-8 https://archiv.szfe.hu/wp-content/uploads/2020/12/EFOP-3_online.pdf

Görcsi Péter – P. Müller Péter – Pandur Petra – Rosner Krisztina (szerk.): *A színpadon túl. Az alkalmazott színház és környéke*. Pécs, Kronosz Kiadó, 2016., ISBN 978 615 5497 87 2

Kaposi László (szerk.) *Drámapedagógiai olvasókönyv* Marczibányi Téri Művelődési Központ, 1995. ISBN: 963-8457-07-4

Kaposi László (szerk.) *Játékkönyv* (játékgyűjtemény) – Kerekasztal Színházi Nevelési Központ, Marczibányi Téri Művelődési Központ, 2002

Kaposi László: *Drámafoglalkozások* - Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 2013 ISBN: 9789638457257

Keith Johnstone: *Impro*, Improvizáció és Színház Közművelés Háza, Tatabánya, 1993, fordította: Honti Katalin

Kerényi Ferenc (szerk.) *Magyar színháztörténet I. 1790-1873.* 1990 Akadémiai Kiadó, Budapest ISBN:9630556470

Kékesi Kun Árpád: *A rendezés színháza*, Budapest, Osiris Kiadó, 2007. ISBN:9789633899434

Molière: *Hat színmű.* Európa, Budapest, 2016. ISBN: 9789634052654

Neelands, J.: *Dráma a tanulás szolgálatában*, Marczibányi Téri Művelődési Központ, Budapest, 1994. ISBN: 9638457058

Neudold Júlia: *Művészetközvetítés kőszínházakban.* A színházpedagógia útja és lehetőségei, in: Színház, 2017. november, <http://szinhaz.net/2017/12/29/neudold-juliamuveszetkozvetites-koszinhazakban/>

Perényi Balázs: *Improvizációs gyakorlatok* zETNA Kiadó, 2009. ISBN: 9788686469205

William Shakespeare: *Öt dráma.* Európa, Budapest, 2018. ISBN: 9789630799782

Peter Simhandl: *Színháztörténet*, 1998. Helikon, Budapest, ISBN: 9632085337

Staud Géza-Székely György (szerk.) *A színház világtörténete* 1986. Gondolat, Budapest, ISBN: 9632816838

Székely Andrea (szerk.) *Játékok tára*, Sulinova Kft. Budapest, 2005. <https://www.alela.hu/alela-kultur%C3%A1lis-egy%C3%BClet/oktat%C3%A1si-anyagok>

<https://insite-drama.eu/>

www.drama.hu

<https://szinhazikonyvek.hu/>

<https://drama.hu/hasznos-linkek/>

<https://drama.hu/category/dpm/>